

САЛБАРЫН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ САЙЖРУУЛАХАД ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ОРОЛЦОО

Б.ПҮРЭВЖАВ

*МУ-ын Аж Үйлдвэрийн Гавьяат Ажилтан, МУ-ын Зөвлөх инженер,
“МНААҮХолбоо” МТББ-ын Удирдах зөвлөлийн дарга*

АГУУЛГА

1

САЛБАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

2

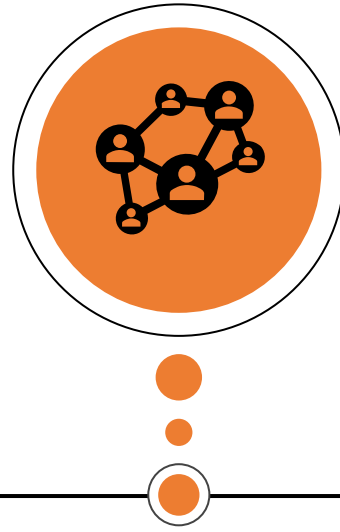
ЗӨВЛӨМЖ, ЦААШДЫН ЗОРИЛТ

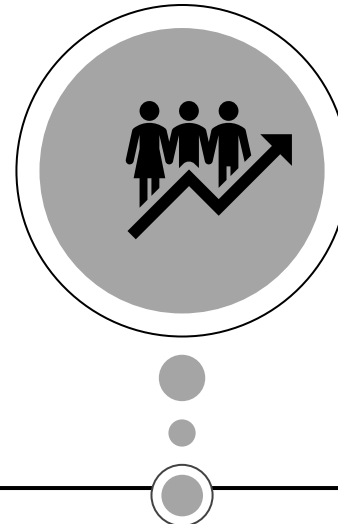
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ САЙЖРУУЛАХАД ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ОРОЛЦООГ ДАРААХ ЧИГЛЭЛД АНХААРАХ

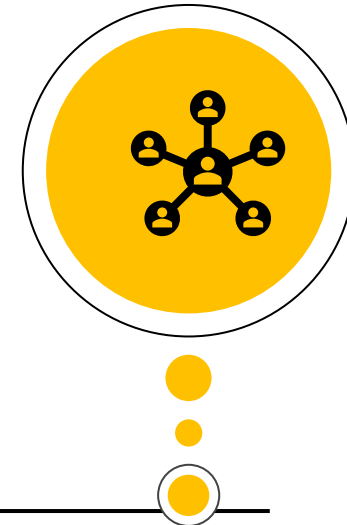
Багаар ажиллах
чадварыг
нэмэгдүүлэх,
байгууллагын
соёлыг хөгжүүлэх

Мэргэжлийн
чадавхыг бүх
түвшинд
нэмэгдүүлэх,
дэмжиж хөгжүүлэх

Бодлогын бичиг
баримт дагаж
мөрдөх,
олон улсын
стандартуудыг
хэрэгжүүлэх

Цалингийн
шатлалыг
нэмэгдүүлэх,
Ажлын байрны
нөхцөл
сайжруулах

X-XII/2023

Тархаасан: 2024 оны 3 дугаар сарын 15

2023 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар ААНБ-ын ажиллагчдын сарын голч цалин 1781.4 мянган төгрөг байна

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайланд 2023 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар нийт 51.1 мянган аж ахуйн нэгж, байгууллага (ААНБ)-ын 771.1 мянган ажиллагч хамрагдсан байна.

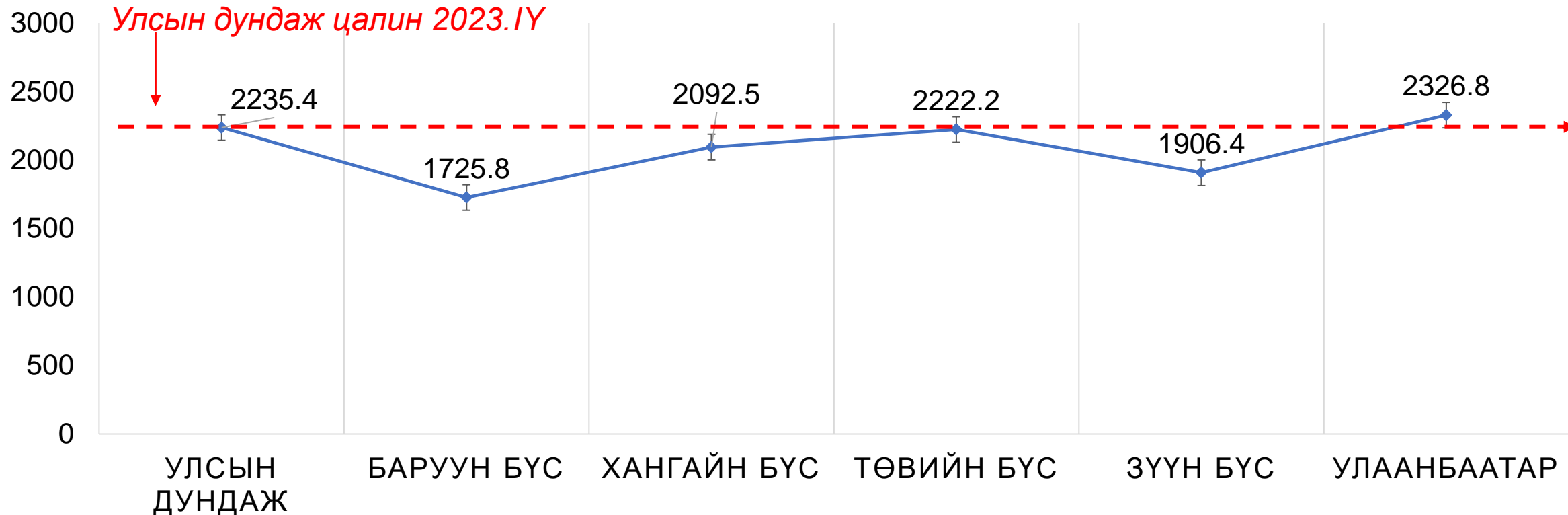
Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн 2023 оны 4 дүгээр улирлын тайланд хамрагдсан 771.1 мянган ажиллагчдын сарын голч цалин 1781.4 мянган төгрөг байна. Голч цалин өмнөх улирлаас 225.0 (14.5%) мянган төгрөгөөр нэмэгджээ.

АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН БОЛОН АЖИЛЛАГЧДЫН ДҮНД ЭЗЛЭХ ХУВЬ, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр, 2023 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар, мянган төгрөгөөр

АЖИЛЛАГСДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, /БҮСЭЭР, МЯНГАН ТӨГРӨГӨӨР/

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн 2023 оны 4 дүгээр улирлын тайланд хамрагдсан 771.1 мянган ажиллагчдын сарын голч цалин 1781.4 мянган төгрөг байна. Голч цалин өмнөх улирлаас 225.0 (14.5%) мянган төгрөгөөр нэмэгджээ.

АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, салбараар, мянган төгрөгөөр

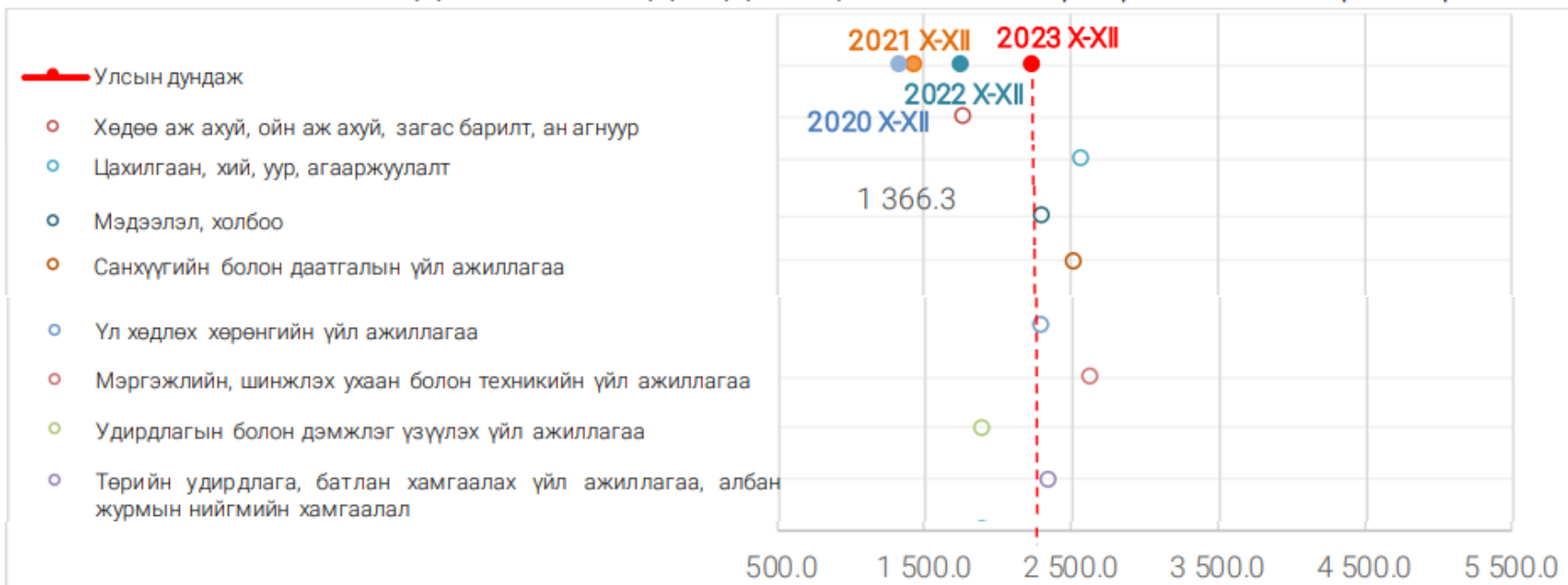

Салбарын дундаж цалин 4,9-5,1 сая

- Уул уурхай, олборлолт
- Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа

Салбарын дундаж цалин 2,5 сая

АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, салбараар, мянган төгрөгөөр

Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт
 Мэдээлэл холбоо
 Тээвэр, агуулахын үйл ажиллагаа
 Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа
 ҮХХөрөнгийн үйл ажиллагаа
 Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа
 Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал

АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, салбараар, мянган төгрөгөөр

Манай салбартай ойролцоо

- Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур
- Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаяг дал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа
- Бөөний болон жижиг лэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ
- Боловсрол
- Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам
- Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа

Бодит цалингийн индексийг салбараар өмнөх оны мөн үетэй харьцуулсан мэдээллээс харахад манай салбарт ажиллагчдын бодит цалингийн өсөлт 22,1 хувиар өссөн боловч улсын дундаж цалингийн түвшинд хүрэхгүй байна.

*Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хорооны
мэдээллийн нэгдсэн сан*

САЛБАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

САЛБАРЫН
НИЙТ
БАЙГУУЛЛАГА
217

САЛБАРЫН
НИЙТ
АЖИЛЛАГСАД
10,993

УЛСЫН
ДУНДАЖ
ЦАЛИН **2.235,4**
МЯН.ТӨГ

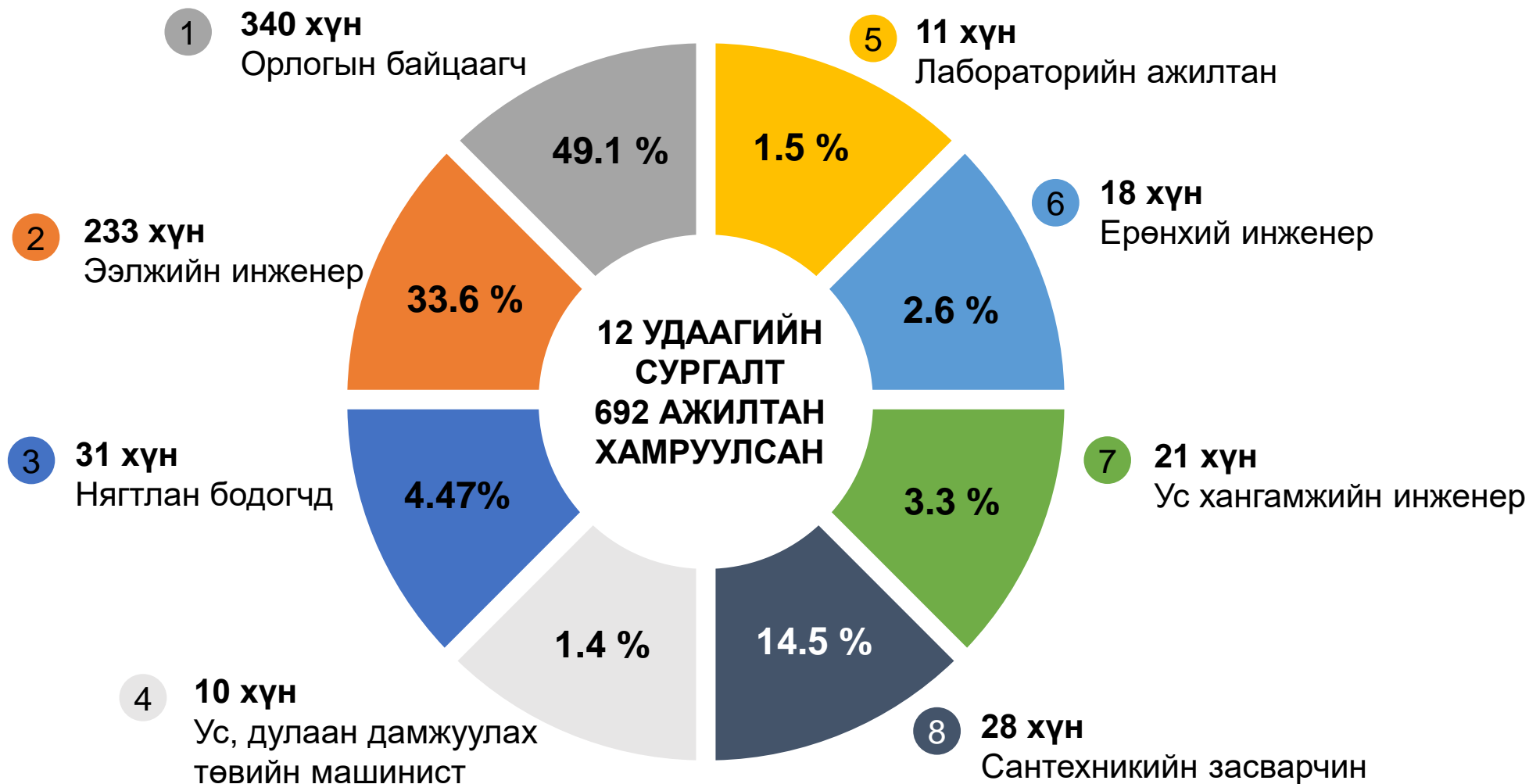
САЛБАРЫН
ДУНДАЖ
ЦАЛИН **1.734,8**
МЯН.ТӨГ

УЛСЫН
ДУНДЖААС
22.4% -ААР
БАГА

2024 оны эхний 4 сарын байдлаар ХСУХАТАҮЗХороотой хамтран зохион байгуулсан сургалт

ЦААШДЫН ЗОРИЛТ

- Стратеги төлөвлөгөөтэй ажиллах
- Олон улсын стандартууд нэвтрүүлэх
- Хүний нөөцийн нэгдсэн программ нэвтрүүлэх
- AQUA RATING үнэлгээг орон нутагт хийх
- Өртгийн төв, дэд өртгийн төвөөр зардлаа тооцох
- Зардал нөхөх төлөвлөгөө боловсруулах
- Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт гаргах журам боловсруулах

ЦААШДЫН ЗОРИЛТ

- Бодлогын баримт бичгүүдийг боловсронгуй болгох
  - Хүний нөөцийн бодлогын бичиг баримт
  - Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримт
  - Инженерийн бодлогын бичиг баримт
- Ус хангамжийн системийн гидравлик загварчлалыг боловсруулж, усны алдагдлыг бууруулах, цахилгаан эрчим хүч хэмнэх
- Хамтын хэлэлцээрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх
- Ус хангамж, Ариун цэврийн байгууламжийн аюулгүй байдлын төлөвлөгөөтэй ажиллах

СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Стратеги бол зорилгодоо хэрхэн хүрэх, зорилгод хүргэх боломжит нөөцүүдийг (хүн хүч, эдийн засаг, ёс суртахуун, оюуны гэх мэт) хэрхэн удирдан зохицуулж, ашиглах талаарх хамгийн өргөн ойлголт.

Стратеги төлөвлөгөөг амжилттай хэрэгжүүлснээр байгууллагын үйлчилгээг хүртээмжтэй болгож, байгууллагын дотоод зохион байгуулалт боловсронгуй болно.

ОЛОН УЛСЫН СТАНДАРТУУД

Чанарын
удирдлагын
ISO9001

Хөдөлмөрийн
аюулгүй байдлын
ISO45001

Хүний нөөцийн
ISO30400

Байгаль орчны
ISO14001

Салбарын бизнесийн удирдлагын тогтолцооны чадавхийг сайжруулан удирдлага, менежментийг оновчтой болгож цаг хугацаа хэмнэж, үр ашгийг нэмэгдүүлэх стандартыг хэрэгжүүлэхэд хамтран ажиллахаар боллоо.

БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ҮНЭЛЭХ

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН, ЗӨВЛӨМЖ

AQUARATING

*Улаанбаатар хотын Орон сууц
нийтийн аж ахуйн Удирдах газар
(ОСНААУГ),
Монгол*

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН, ЗӨВЛӨМЖ

AQUARATING

*Улаанбаатар хотын Ус сувгийн
удирдах газар (УСУГ),
Монгол*

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН НЭГДСЭН ПРОГРАММ

- Нэгдсэн систем
  - Хүний нөөцийн бүрдэл
  - Эрэлт хэрэгцээ
  - Чадавх

ЦААШДЫН ЗОРИЛТ

- Өртгийн төв, дэд өртгийн төвөөр зардлаа тооцох
- Зардал нөхөх төлөвлөгөө боловсруулах
  1. “Ус сувгийн удирдах газар” ОНӨААТҮГ Газар
  2. “Хөвсгөл ус суваг” ХХК
  3. “Булган Мээж” ХХК
  4. “Хэнтий ус” ХХК
  5. “Дөрвөлж” ОНӨААТҮГ
  6. “Дундговь - Ус” ОНӨААТҮГ

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ (КРІ)

ЦААШДЫН ЗОРИЛТ

- Бодлогын баримт бичгүүдийг боловсронгуй болгох
  - Хүний нөөцийн бодлогын бичиг баримт
  - Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримт
  - Инженерийн бодлогын бичиг баримт

УС ХАНГАМЖИЙН СИСТЕМИЙН ГИДРАВЛИК ЗАГВАРЧЛАЛ

- Ус хангамжийн системийн гидравлик загварчлалыг боловсруулж, усны алдагдлыг бууруулах, цахилгаан эрчим хүч хэмнэх
- Гидравлик загварчлал боловсруулснаар шинээр барилга байгууламж, хороолол төлөвлөх, усыг зүй зохистой ашиглах, хэрэглэгчдэд жигд хүртээмжтэй түгээх боломж бүрдүүлдэг.

1. *“Ус сувгийн удирдах газар” ОНӨААТҮГазар*
2. *“Орон сууц, нийтийн аж ахуйн удирдах газар” ОНӨААТҮГазар*
3. *“Онги Ус Суваг” ОНӨААТҮГ*
4. *“Ар-Ус Ундарга” ХХК*
5. *“Гүний ус” ХХК*
6. *“Чандмань илч” ОНӨХХК*
7. *“Хөвсгөл ус суваг” ХХК*
8. *“Булган Мээж” ХХК*
9. *“Хэнтий ус” ХХК*
10. *“Дөрвөлж” ОНӨААТҮГ*
11. *“Дундговь - Ус” ОНӨААТҮГ*
12. *“Дорнод НАА” ОНӨААТҮГ*
13. *“Дархан Ус суваг” ХК*
14. *“Чандмань - Увс” ХХК хийгдэж байгаа*
15. *“Чандмань Баянхонгор” ХК хийгдэж байгаа*

ХАМТЫН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙГ ҮР ДҮНТЭЙ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ

ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙН САЛБАРЫН
2023-2025 ОНЫ ХАМТЫН ХЭЛЭЛЦЭЭР

Энэхүү хамтын хэлэлцээр нь Монгол Улсын хууль тогтоомжид нийцэж байгаа тул
2023 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр бүртгэв.

Улаанбаатар хот
2023 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

1

УС ХАНГАМЖ, АРИУН ЦЭВРИЙН БАЙГУУЛАМЖИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

УСНЫ АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ундны ус ханган нийлүүлэгчдэд зориулсан эрсдэлийг
үе шаттайгаар удирдах гарын авлага

Хоёр дахь хэвлэл

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага

Олон улсын усны нийгэмлэг

АРИУН ЦЭВРИЙН СИСТЕМИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ариун цэврийн системийг аюулгүй зохион байгуулахад эрсдэлийг үе шатаар удирдах нь

World Health
Organization

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТУУДЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ

АЛСЫН ХАРАА 20/50 МОНГОЛ УЛСЫН УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

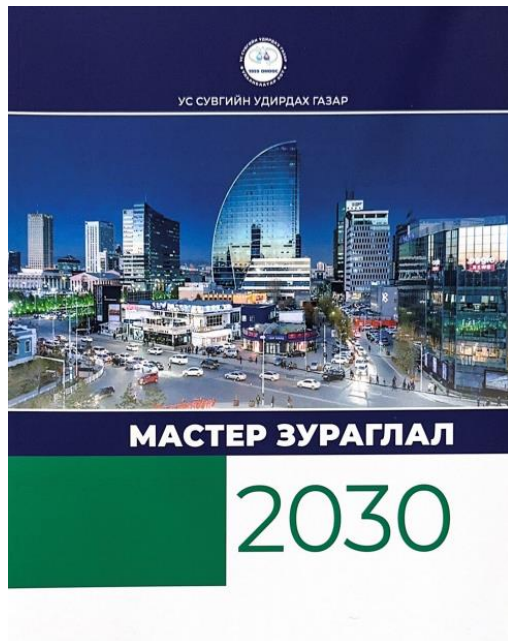
Монгол Улс 2050 онд нийгмийн хөгжил, эдийн засгийн өсөлт, иргэдийн амьдралын чанараар **АЗИД ТЭРГҮҮЛЭГЧ ОРНУУДЫН НЭГ БОЛНО**

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТУУДЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ

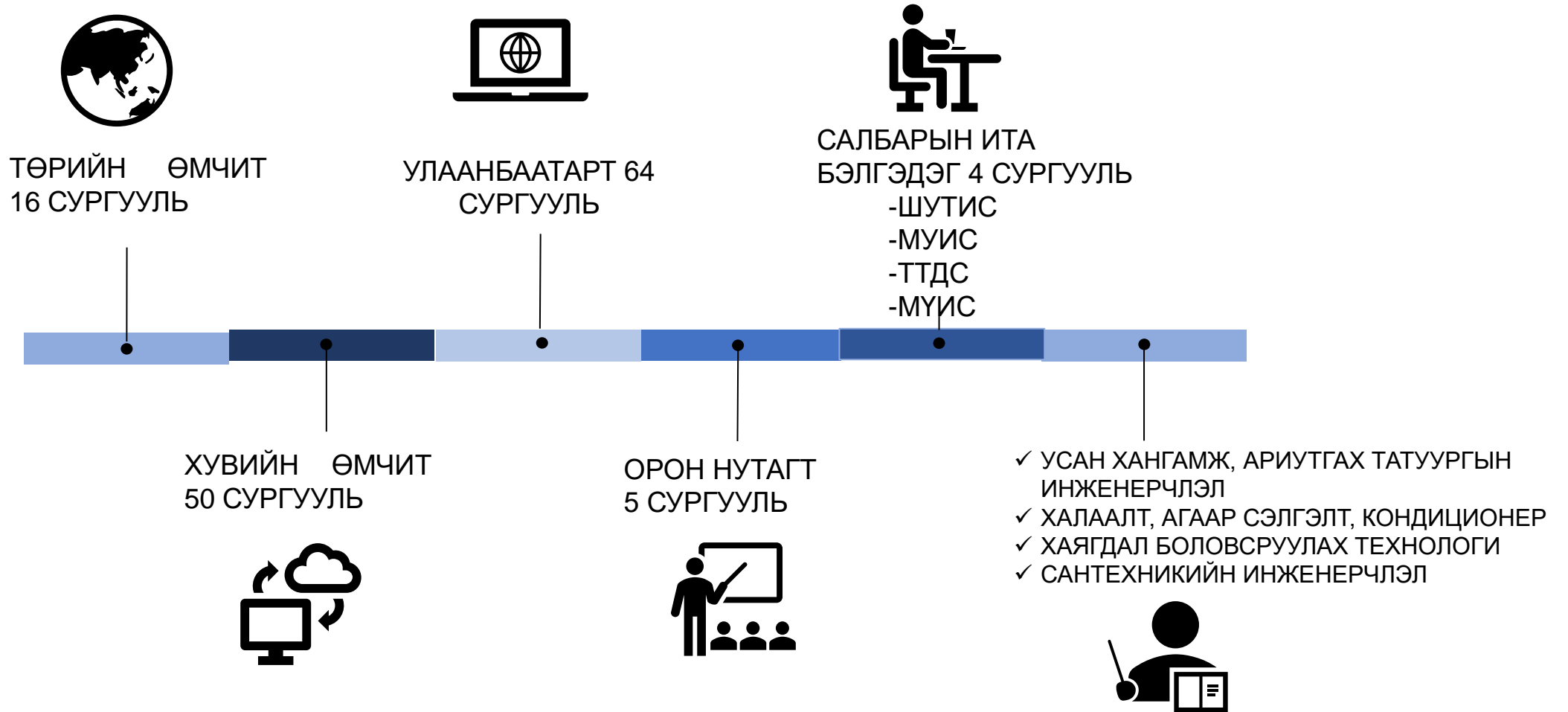

ТЕХНИКИЙН БОЛОН МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОВСРОЛЫН 77 БАЙГУУЛЛАГА

ДЭЭД БОЛОВСРОЛЫН 69 ИХ, ДЭЭД СУРГУУЛЬ

АЖИЛТАН БЭЛТГЭХ ШАТЛАЛ

**ДЭЭД
БОЛОВСРОЛ:
бакалавр 4 жил**

- ✓ Усан хангамж, ариутгах татуургын инженерчлэл
- ✓ Халаалт, агаар сэлгэлт, кондиционер
- ✓ Хаягдал боловсруулах технологи
- ✓ Сантехникийн инженерчлэл

**МЭРГЭЖЛИЙН
БОЛОВСРОЛ:
1жил, 2.5 жил**

- ✓ Төв, суурин газрын ус хангамжийн ажилтан
- ✓ Халаалт, агааржуулалт, хөргөлтийн тоног төхөөрөмжийн засварчин
- ✓ Барилгын сантехникч

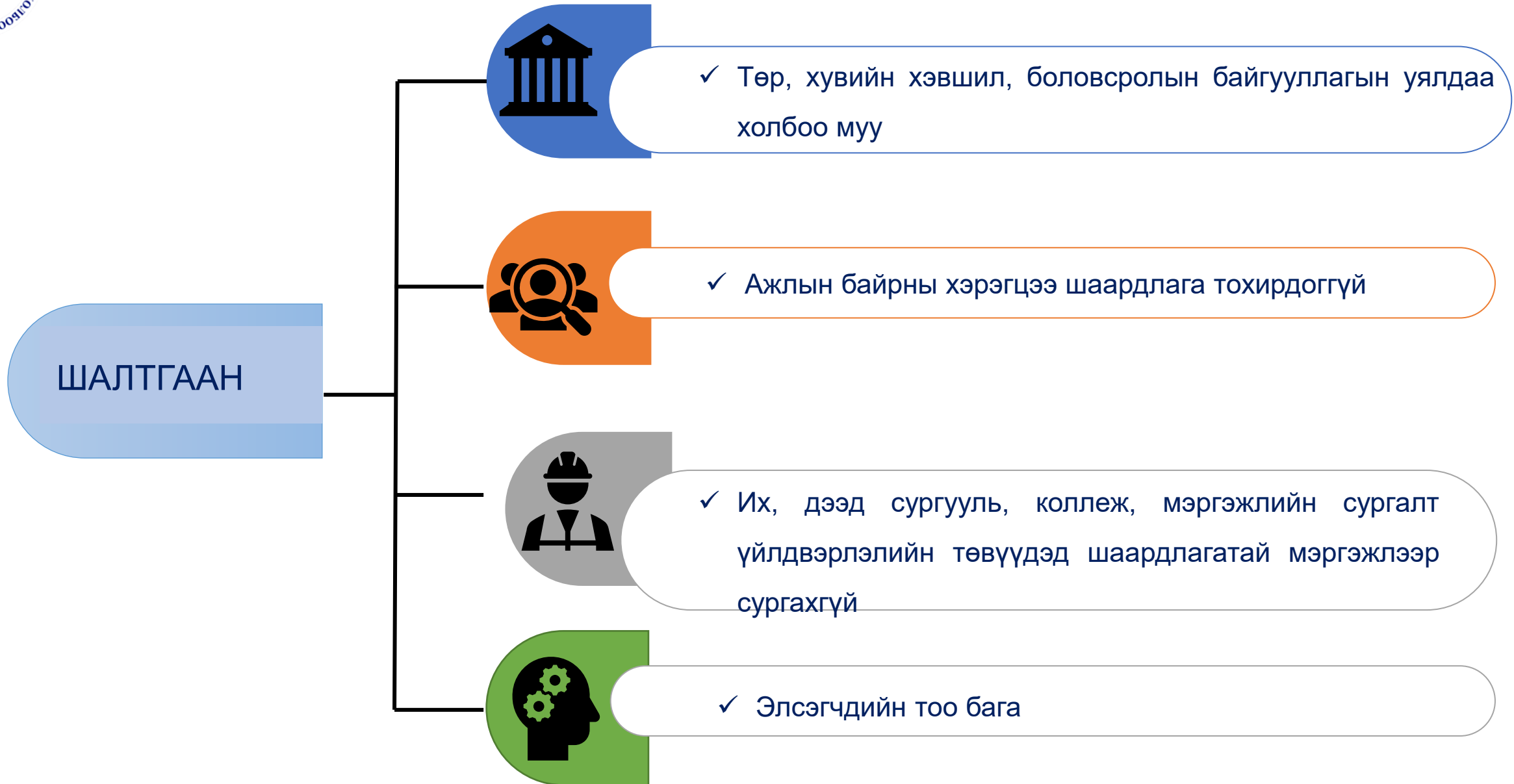
**ТЕХНИКИЙН
БОЛОВСРОЛ:
1.5 жил, 3жил**

- ✓ Сантехникийн техникч

САЛБАРТ ХҮНИЙ НӨӨЦ ХАНГАЛТГҮЙ БАЙГАА ГОЛ ШАЛТГААН

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа